

«*Η ΠΟΛΥΦΩΝΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ ΚΑΙ
Η ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ
ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ*»,

(Στο μυθιστόρημα *Οι Άγιοι Έρωτες, Τα Χρόνια της Οργής*,
εκδ. του Αυγούστου, 2013, σ. 632)

Χριστίνα Αργυροπούλου

Με το μυθιστόρημα αυτό ο συγγραφέας συνεχίζει και με ήρωες γνωστούς από το πρώτο βιβλίο της τριλογίας του, αφού η ιστορία συνεχίζεται και στα επόμενα χρόνια, ανοίγοντας νέους πλόες σε ιστορίες του πόνου και του νόστου για τον ελληνισμό και σε μικροϊστορίες συγκλονιστικές των κειμενικών ηρώων. Στον πρόλογο δίνεται το στίγμα του μυθιστορήματος, καθώς διευκρινίζεται ότι στο επίκεντρο της αφήγησης βρίσκονται η Ιστορία και οι Άνθρωποι, αφού το ένα προϋποθέτει το άλλο. Η τεχνική των προσώπων που αφηγούνται τις ιστορίες τους, γνωστή από το προηγούμενο μυθιστόρημα, συνεχίζεται και εδώ. Έτσι ο Γιώργος Μιχαηλίδης, ως ένας και πολλοί αφηγητές, προσεγγίζει πρόσωπα και γεγονότα με τρόπο εξαιρετικό. Αφηγητές και εμπλεκόμενοι στα δρώμενα έχουν ως χρονική αφετηρία το 1914 και τόπο τη Φώκαια της Μικράς Ασίας. Ο συγγραφέας, εκκινώντας από την έρευνα στην περιοχή του Γάλλου αρχαιολόγου Φέλιξ Σαρτιώ, διατέμνει θέματα ιστορικά, ατομικά και συλλογικά, που καθόρισαν και οδήγησαν στην πρώτη προσφυγιά και στα δεινά του ελληνισμού. Σε μια πρώτη ενότητα δίνεται η δράση του αρχαιολόγου στην περιοχή που μας ταξιδεύει σε ελληνικές πόλεις και πολιτισμούς του 8ου π.Χ. αιώνα, σε ρίζες παλιές που κόπηκαν οριστικά το 1922-3, όπως επισημαίνει στην επιλογική φράση του ο συγγραφέας.

Στη συνέχεια μέσα από τη ματιά του Σαρτιώ δίνεται ο μαύρος Ιούνιος του 1914, η πρώτη γνωριμία με τον γιατρό και την όμορφη κόρη του Ειρήνη Παναγιώτου, τη μορφωμένη μοναχοκόρη του γιατρού, που ο βίος της ήταν τραγικός. Αυτή θέλησε να προστατέψει ο Σαρτιώ όταν διαβλέπει την επερχόμενη τραγωδία και της ζητά να καταφύγουν όλοι στο σπίτι του. Με πολύ πετυχημένη περιγραφική αφήγηση παρουσιάζει ο συγγραφέας την πόλη και τα αρχοντικά της λίγο πριν από την τρικυμία. Ο Παναγιώτου δεν πείθεται στα λόγια της κόρης του, δεν χωράει ο νους του ότι θα ξεριζωθούν από έναν τόπο όπου ζουν αιώνες τώρα. Παρά τα καθησυχαστικά λόγια του Τούρκου εφέντη, σε λίγα λεπτά η Φώκαια ερήμωσε. Δίνεται ζωντανά η εγρήγορση όλων τις τελευταίες στιγμές τους, ο γιατρός δίνει τις τελευταίες εντολές